

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

03 грудня 2025 року

Полтава, 2025

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського
Глухівський національний педагогічний університет
ім. Олександра Довженка
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Університет Лондон Метрополітен (Великобританія)
Університет Миколая Коперника в Торуні (Польща)
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Харківська державна академія фізичної культури**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю

03 грудня 2025 року

CURRENT ISSUES OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS

collection of materials of the VI All-Ukrainian Scientific and Practical
conferences with international participation

December 03, 2025

Полтава, 2025

УДК 796.011.1/3.
ББК 75.0+75.1

*Рекомендовано до друку
вченою радою факультету фізичної культури та спорту
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(протокол № 5 від 10 грудня 2025 року).*

Члени редакційної колегії: *Рибалко Л. М.*, декан факультету фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», доктор педагогічних наук, професор; *Оніщук Л. М.*, завідувач кафедри фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», кандидат педагогічних наук, доцент; *Гема А. В.*, доцент кафедри фізичного виховання та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент; *Синиця Т. О.*, доцент кафедри хореографії та танцювальних видів спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент; *Жалій Р. В.*, доцент кафедри фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», кандидат педагогічних наук; *Останов А. В.*, старший викладач кафедри фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»; *Йона Т. В.*, старший викладач кафедри фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»; *Гулько Т. Ю.*, старший викладач кафедри фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»; *Шуть Б. І.*, асистент кафедри фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Актуальні проблеми фізичної культури та спорту: збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 03 грудня 2025 р. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2025. 205 с.

Відповідальність за достовірність наведених фактів, грамотність, автентичність цитат і посилань несуть автори робіт.

©Національний університет
імені Юрія Кондратюка», 2025

5. Нестеренко Н. П., Федоренко Р. О. (2024). Модель формування готовності магістрів з фізичної культури до застосування здоров'язбережувальних технологій. *Проблеми сучасної педагогічної освіти*, 75(1), 91–98.

Плачинда Т. С., д.пед.н., професор
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ Й ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується стрімкими соціально-економічними, технологічними та культурними змінами, що безпосередньо впливають на систему освіти. Вища освіта постає не лише як інструмент здобуття професійних знань, а як важливий чинник формування людського капіталу, конкурентоспроможності особистості та сталого розвитку держави. Відтак питання забезпечення якості освіти набуває особливого значення, оскільки саме від неї залежить підготовка фахівців, здатних діяти в умовах глобалізації, цифровізації та швидкої трансформації ринку праці.

Освіта, як і будь-який інший соціальний процес або результат діяльності людини, має свою якість, що визначається рівнем відповідності між очікуваннями суспільства, можливостями освітньої системи та реальними результатами навчання. У широкому розумінні якість освіти трактується як гармонійна відповідність освітніх цілей, процесів і результатів вимогам держави, потребам особистості та очікуванням суспільства. Відповідно до міжнародних стандартів, якість освіти – це сукупність властивостей і характеристик освітніх послуг або їх результатів, які забезпечують здатність задовольняти потреби всіх суб'єктів освітнього процесу: студентів, викладачів, батьків, роботодавців, держави і суспільства загалом [6].

Таке визначення акцентує увагу на взаємозв'язку між якістю освіти та рівнем професійної підготовки випускників, адже саме освіченість і компетентність людських ресурсів визначають потенціал інноваційного розвитку суспільства.

Поняття «якість освіти» має багаторівневий характер і охоплює не лише кінцеві результати, а й усі етапи освітнього процесу – від формування навчальних програм до працевлаштування випускників. Науковці вважають, що якість освіти необхідно розглядати крізь призму співвідношення між запланованими освітніми цілями, нормативними стандартами та фактичними результатами освітньої діяльності [1].

Міжнародний стандарт ISO 9000:2015 визначає якість як «ступінь, до якого сукупність характеристик об'єкта задовольняє встановлені вимоги» [4]. Таким чином, якість освіти у контексті сучасного управління розглядається як системне поняття, що об'єднує змістову, процесуальну та результативну складові освітньої діяльності.

На думку вчених, підвищення якості освіти можливе лише за умови впровадження ефективної системи управління якістю в закладах вищої освіти. Така система має базуватися на принципах прозорості, підзвітності, орієнтації на студента та постійного вдосконалення процесів навчання і викладання [2].

Система управління якістю освіти в університеті покликана забезпечувати моніторинг ключових показників освітньої діяльності та створювати підґрунтя для ухвалення управлінських рішень, спрямованих на вдосконалення підготовки майбутніх фахівців. До основних компонентів такої системи належать:

- якість освітніх програм і навчальних планів;
- рівень підготовки вступників;
- науково-методичне забезпечення освітнього процесу;
- професійна компетентність науково-педагогічних працівників;
- рівень проведення наукових досліджень;
- ефективність практичної підготовки здобувачів освіти;
- сучасна матеріально-технічна база;
- працевлаштування випускників і їх затребуваність на ринку праці.

Ефективна система управління якістю повинна забезпечувати не лише контроль за освітнім процесом, а й активне залучення студентів, викладачів і роботодавців до його вдосконалення. Важливою складовою є самооцінювання діяльності ЗВО, яке проводиться на регулярній основі відповідно до вимог державних і європейських стандартів [3].

У цьому контексті ENQA [2] наголошує, що внутрішня система забезпечення якості має бути інтегрованою частиною загальної стратегії розвитку університету, охоплювати всі рівні управління і забезпечувати механізми зворотного зв'язку для постійного вдосконалення.

Оцінювання академічної успішності здобувачів освіти є важливим чинником підвищення якості освіти. Поряд із традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та системою ECTS, дедалі більшої популярності набуває рейтингове оцінювання, яке дає змогу враховувати не лише результати підсумкових контрольних заходів, а й систематичну роботу здобувачів протягом усього семестру.

Основна мета рейтингової системи полягає у посиленні мотивації студентів до навчання, розвитку самостійності, підвищенні рівня сформованості загальних і професійних компетентностей, залученні їх до науково-дослідницької та проєктної діяльності [5]. Така модель оцінювання сприяє формуванню культури відповідальності, партнерських відносин між викладачем і студентом, розвитку навичок рефлексії та самооцінки.

В умовах кредитно-модульної системи організації освітнього процесу значну частку навчального навантаження (до двох третин кредиту ECTS) становить самостійна робота студента. Її ефективність безпосередньо залежить від сформованості вмій саморегуляції, планування часу, аналітичного мислення та самооцінки.

Самоконтроль є ключовим компонентом розвитку академічної автономії здобувача освіти. Він полягає у здатності студента раціонально організувати

власну діяльність, здійснювати контроль, аналіз і корекцію дій на всіх етапах навчання. Самоконтроль формує відповідальне ставлення до освіти, підвищує рівень самоорганізації та сприяє становленню творчої, ініціативної особистості.

Організація освітнього процесу з орієнтацією на розвиток самоконтролю передбачає підготовку викладачами методик і дидактичних матеріалів, що сприяють розвитку цих умінь. Викладачі мають виконувати роль наставників (тьюторів), які допомагають студентам усвідомити сутність самоконтролю, оволодіти його інструментами та застосовувати їх у навчальній і професійній діяльності.

Одним із важливих аспектів підвищення якості освіти є активна співпраця закладів вищої освіти з роботодавцями. Така взаємодія дає змогу адаптувати освітні програми до реальних потреб ринку праці, запроваджувати дуальні форми навчання, підвищувати практичну складову підготовки фахівців.

Залучення роботодавців і випускників-практиків до освітнього процесу сприяє виявленню прогалин у змісті дисциплін, удосконаленню навчальних планів і створенню освітніх програм нового покоління, орієнтованих на формування компетентностей, необхідних у сучасних професійних умовах [5]. Така співпраця також допомагає здобувачам освіти усвідомити реальні вимоги до фахівців і стимулює їх до самовдосконалення.

Отже, проблема забезпечення якості освіти у закладах вищої освіти є багатовимірною та комплексною. Її ефективне вирішення потребує поєднання теоретичних, методичних і практичних підходів, що враховують сучасні тенденції розвитку освітнього простору. Впровадження систем управління якістю, орієнтованих на здобувача освіти, забезпечення зворотного зв'язку з роботодавцями, розвиток самостійності та самоконтролю здобувачів освіти є ключовими чинниками підвищення конкурентоспроможності випускників і відповідності освітніх послуг міжнародним стандартам.

Таким чином, якість освіти постає не лише як характеристика результату, а як цілісна система цінностей, процесів і відносин, спрямованих на формування особистості, здатної до критичного мислення, саморозвитку й ефективної професійної діяльності у швидкозмінному світі.

Література:

1. Плачинда Т. С. Шляхи підвищення якості професійної освіти. Професійна освіта: проблеми і перспективи / ІІТО НАПН України. К.: ІІТО НАПН України, 2016. Випуск 11. С. 21–25.
2. European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA). (2021). *Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG)*. ENQA.
3. European Commission / European Education and Culture Executive Agency / Eurydice. (2024). *The European higher education area in 2024: Bologna process implementation report*. Publications Office of the European Union.
4. International standard. Quality management systems Fundamental sand vocabulary.

5. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2022). *Education at a glance 2022: OECD indicators*. OECD Publishing.
6. UNESCO. (2023). *Global education monitoring report 2023: Technology in education A tool on whose terms?* UNESCO Publishing.

Хлус Н. О., к.фіз.вих., доцент
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Інформатизація суспільства вимагає використання сучасних інноваційних технологій у галузі освіти. Цей процес відбувається в українській системі вищої освіти. Не важко уявити, що сьогодні з закладів вищої освіти випускаються фахівці, які не орієнтуються в глобальному інформаційному просторі, не володіють необхідними знаннями та навичками пошуку, обробки та зберігання інформації, не вміють користуватися сучасні інноваційні технології. В умовах сьогодення, коли значна кількість закладів освіти працюють в дистанційному форматі, майбутній педагогі повинен володіти сучасними інноваційними технологіями. Інформатизація освіти означає зміну всієї системи освіти і перехід її до нової інформаційної культури, що може бути досягнуто завдяки використанню в освітньому процесі сучасних інформаційних та інноваційних технологій [4]. Поширення інноваційних технологій залежить від підготовки кадрів відповідно до сучасних вимог, а результати інноватизації – від того, як вирішується завдання підготовки вчителів до використання цих технологій у своїй професійній діяльності. Мета професійної підготовки – сформувати сукупність знань, умінь і навичок та виявити психолого-педагогічні особливості використання сучасних інноваційних технологій для розв’язання різноманітних дидактичних і педагогічних завдань. Враховуючи вимоги педагогічної освіти, викладачі закладів вищої освіти (ЗВО) повинні оновлювати всі напрямки за допомогою інноваційних технологій, включаючи нові матеріали, що не увійшли до підручників.

Аналіз навчальних планів, програм, підручників і посібників у галузі педагогіки показав, що майбутні вчителі недостатньо підготовлені до використання сучасних технологій у своїй професійній діяльності [4]. На основі проведеного аналізу ми переконані в необхідності розробки навчально-методичних матеріалів про сутність і місце інноваційних технологій у галузі фізичної культури і спорту та включення їх у зміст освітніх компонентів «Педагогічна майстерність вчителя фізичної культури» та «Теорія і методика фізичного виховання». Цей матеріал надасть здобувачам освіти інформацію про тематику, зміст, методи та умови, за яких вчителі фізичної культури можуть успішно застосовувати інноваційні технології. Це, в свою чергу, дасть можливість вчителям фізичної культури застосовувати ці технології у своїй